

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
Циклова комісія креативних індустрій

ПОГОДЖУЮ

Голова групи забезпечення ОПП
спеціальності

_____ Н. СТАДНЮК
_____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ С. БУСНЮК
_____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «ЕРГОНОМІКА»

Розробник _____ Олександр БОРИСЮК _____

Галузь знань _____ 02 культура і мистецтво _____

Спеціальність _____ 022 дизайн _____

Освітньо-професійна програма _____ дизайн _____

Статус навчальної дисципліни _____ нормативна _____

Мова навчання _____ українська _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Теми – 2	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Форма навчання
	Спеціальність 022 Дизайн	денна
Загальна кількість годин – 60		
	2022-2023	
		Семестр
		8-й
Для денної форми навчання: аудиторних – 32; самостійної роботи здобувачів освіти – 28.	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		16 год.
		Практичні роботи
		16 год.
		Самостійна робота
		28 год.
		Вид контролю
		екзамен

2. Мета дисципліни, передумови її вивчення та заплановані

результати навчання

Місце дисципліни в освітній програмі:	Метою викладання дисципліни є отримання студентами необхідних знань щодо принципів створення технічних засобів та проектування системи «людина-техніка-середовище» з врахуванням «людського фактору», а саме, антропометричних, психологічних, психофізіологічних та інших ергономічних факторів з метою оптимізації умов праці та відпочинку людини та створення виробів, що мають не лише високі естетичні властивості, але й таких, що є зручними і доступними в користуванні.
Компетентності загальні або фахові (ЗК):	<p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>СК1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурномистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності.</p> <p>СК2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.</p> <p>СК4. Здатність вибирати техніки та/або технології створення об'єктів дизайну у відповідних матеріалах, розуміючи екологічні наслідки своєї професійної діяльності та обґрунтовувати свій вибір.</p> <p>СК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.</p> <p>СК7. Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до актів законодавства та міжнародних стандартів (за наявності).</p> <p>СК10. Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання.</p> <p>СК11. Здатність до професійного просування власних творчих компетентностей на ринку праці.</p> <p>СК12. Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.</p>
Результати навчання (РН):	РН4. Знати базові поняття, концепції в дизайні, принципи дизайну, процеси створення об'єктів дизайну,

	<p>традиційні та інноваційні техніки і технології, пов'язаність етапів створення і методів поширення продукту (твору).</p> <p>РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або у співпраці в творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір.</p> <p>РН6. Застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем.</p> <p>РН8. Використовувати для творчого самовираження успішні українські та зарубіжні дизайнерські практики, засоби національної ідентифікації.</p> <p>РН9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік.</p> <p>РН11. Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпечність.</p> <p>РН13. Оцінювати власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації.</p> <p>РН14. Демонструвати навички командної роботи, міжособистісної, соціальної та переговорної взаємодії з іншими.</p> <p>РН17. Презентувати власні професійні компетентності, створенні об'єкти (продукти) або їх елементи в професійному середовищі, перед клієнтами, користувачами та споживачами, враховуючи тенденції ринку праці у сфері дизайну.</p>
<p>Передумови для вивчення дисципліни:</p>	
<p>Вона є одною з фундаментальних для підготовки спеціалістів із даного напрямку, основою виконання завдань низки спеціальних дисциплін, основою проектування у майбутній професійній діяльності.</p>	

3. Обсяг та структура програми навчальної дисципліни

форма навчання		денна (очна)						
форма контролю		семестрова та підсумкова оцінки (екзамен, диференційований залік)						
№	семестр	кредити ЄКТС	кількість годин:					
			разом	самостійна робота	навчальні заняття:			
					всього	з них:		
						лекційні	практичні	індивідуальні
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	8	-	60	28	32	16	16	-
Разом		2	60	28	32	16	16	-

4. Інформаційний обсяг програми навчальної дисципліни

4.1 Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми, зміст навчального заняття	Кількість годин	Рекомендована література
8 семестр			
Тема 1. Мета й завдання ергономіки		8	
1.1.	Лекція 1. Ергономіка – предмет і задачі, історичний нарис, основні поняття, визначення, моделі і методи	2	3, 5
1.2.	Лекція 2. Принципи і методи виробничої ергономіки	2	3, 5
1.3.	Лекція 3. Системний підхід у виробничій ергономіці	2	3, 5
1.4.	Лекція 4. Основні концепції розгляду техніки і ролі людини в ній	2	
Тема 2. Антропометричні вимоги ергономіки		8	
2.1.	Лекція 5. Антропометрична, біомеханічна, інформаційна сумісність	2	3, 5
2.2.	Лекція 6. Значення кольору в ергономічному вдосконаленні виробництва	2	3, 5

2.3.	Лекція 7. Ергономічна оцінка якості виробів	2	3, 5
2.4.	Лекція 8. Ергономічні основи організації робочого місця	2	3, 5
Разом за 8 семестр		16	

4.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назви теми, зміст практичних завдань	Кількість годин	Форма та засоби контролю	Рекомендова на література
8 семестр				
1.	Практичне завдання 1.			
2.	Зміст. - графічне виконання схеми ергономічних вимог до меблів (приклад див. Рис. 7.1).	4	виконання завдань, індивідуальне оцінювання	3, 5
3.	Практичне завдання 2.			
4.	Зміст. - графічне виконання схеми зв'язку пропорцій людського тіла з формою й функціональними розмірами предметного середовища (приклад див. Рис. 2.3).	4	виконання завдань, індивідуальне оцінювання	3, 5
	Практичне завдання 3.			
	Зміст. - графічне виконання основних ергономічних вимог до кухонного устаткування, варіантів його розміщення (приклад див. Рис. 8.1). Обґрунтувати значення «робочого трикутника». Зобразити графічну схему (приклад див. Рис. 8.2).	4	виконання завдань, індивідуальне оцінювання	3, 5
	Практичне заняття 4.			
	Зміст. - на прикладі свого дипломного проекту (ескізи дипломного проекту) виконати графічне зображення, що показує і пояснює зв'язок пропорцій людського тіла з	4	виконання завдань, індивідуальне оцінювання	3, 5

	формою й функціональними розмірами предметного середовища (приклад див. Рис. 2.3).		
Разом за 8 семестр		16	

4.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
8 семестр			
1	1. Виконати добірку образотворчого матеріалу (фото, ескізи, проекти) об'єктів предметного дизайну й дизайну середовища (інтер'єрів), як приклад використання ергономіки в дизайн-проекуванні.	6	3, 5
2	2. Виконати збір матеріалів до виконання практичного завдання №1.	8	3, 5
3	3. Виконати збір матеріалів до виконання практичного завдання №1.	8	3, 5
4	4. Виконати збір матеріалів до виконання практичного завдання №1.	6	3, 5
Разом за 8 семестр		28	

5. Засоби діагностики результатів навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є практичні завдання, презентації виконаних завдань, реферати.

Використовуються презентації, індивідуальні завдання на практичних заняттях, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання завдань, консультації. Використовується комп'ютер, доступ до мережі Інтернет.

6. Порядок та критерії оцінювання результатів навчання

6.1. Порядок оцінювання результатів навчання			
Форма контролю		Порядок проведення контролю	
Поточний контроль (перевірка етапів виконання практичного завдання)		Усне оцінювання кількості і якості виконання певного етапу практичного завдання	
Тестовий контроль (тестування знань студентів з певного розділу, теми)		Тестування знань, завдань, практичних робіт із кожної теми та оцінювання.	
Рубіжний контроль (оцінювання результатів діяльності студентів з вивчення певного розділу, теми)		Оцінка за тему, практичну, визначається за чотирибальною шкалою з врахуванням усіх поточних оцінок.	
Підсумковий контроль (семестрова та підсумкова оцінки, залік, диференційований залік, екзамен)		Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання певного рівня на проміжному або заключному етапах навчання. Він включає: семестровий контроль. Форма підсумкового контролю знань виставляється на підставі результатів виконання практичних завдань за чотирибальною шкалою та результату тесту: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf5o7PNrgzjSuXpcVldHLNwWx9M6wp5Ipi1qou5w5op2x3uzg/viewform	
6.2. Критерії оцінювання результатів навчання			
Оцінювання за національною шкалою:			Критерії та визначення оцінювання
Рівень компетентності	оцінка:		
	4-бальна	2-бальна	
1	2	3	
Високий (творчий)	5 (відмінно)	зараховано	Оцінку «відмінно» виставляють за повне виконання програми підготовки з предмету – знання теоретичних основ ергономіки як складової дизайнування і вміння їх практичного застосування у створенні предметів та ситуацій оточуючого середовища.

Достатній (конструктивний-варіативний)	4 (добре)	зараховано	Оцінку «добре» виставляють за виконання переважної частини програми підготовки з предмету – знання теоретичних основ ергономіки як складової дизайнування і вміння їх практичного застосування у створенні предметів та ситуацій оточуючого середовища.
Середній (репродуктивний)	3 (задовільно)	зараховано	Оцінку «задовільно» виставляють за посереднє виконання переважної частини програми підготовки з предмету – знання теоретичних основ ергономіки як складової дизайнування і вміння їх практичного застосування у створенні предметів та ситуацій оточуючого середовища.
Початковий (рецептивно-продуктивний)	2 (незадовільно)	не зараховано	Оцінку «незадовільно» виставляють за невиконання переважної частини програми підготовки.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	
№ з/п	Автор та назва літературного джерела (інформаційного ресурсу в Інтернет)
7.1. Основна література	
1.	Адашевський В.М. Теоретичні основи механіки біосистем/В.М. Адашевський. – Харків: НТУ «ХПІ», 2019.
2.	Аруін А.С. Ергономічна біомеханіка/А.С. Аруін, В.М. Заціорський. – К. Машинобудування, 2018.
3.	Голобородько В.М. Вибрані глави проектної ергономіки. Антропоморфний фактор: навчальний посібник/В.М. Голобородько. – Харків: ХДАДМ, 2018. – 216 с.
4.	Данчак І.О. Пристосування житлового середовища для потреб людей з обмеженими фізичними можливостями/І.О. Данчак, С.М. Лінда. – Львів: Вид. Нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2020. – 172 с.
5.	Рунге В.Ф. Ергономіка та обладнання інтер'єру: навч. Посібник/В.Ф. Рунге. – Х. Архітектура, 2019. – 360 с.
7.2. Допоміжна література	
6.	Вудсон У. Довідник по інженерній психології для інженерів та художників-конструкторів/У. Вудсон, Д. Коновер. – К. Освіта, 2018.

7.	Даниленко В.Я. Основи дизайну: навчальний посібник/В.Я. Даниленко. – К. ІЗМН, 2016.
7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:	
8.	Що таке ергономіка у дизайні. – режим доступу: https://nerukhomi.ua/ukr/news/lajfhaki/scho-take-ergonomika-u-dizajni.htm
9.	Ергономіка у дизайні. – режим доступу: https://proektum.com.ua/tpost/or3kcar831-ergonomka-v-dizain
10.	Ергономіка кухні: Основні принципи та правила. – режим доступу: https://meblyar.lviv.ua/statti/ergonomika-kuhni/